

กระทู้ถามที่ ๐๘๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอให้ยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่กำหนดให้พืชอาหารและสมุนไพร ๑๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตราย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดให้พืชสมุนไพร ซึ่งใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวม ๑๓ ชนิด ได้แก่ สะเดา ตะไคร้หอม ขมิ้นชัน ขิง ข่า ดาวเรือง สาบเสือ กากเมล็ดชา พริก ขึ้นฉ่าย ชุมเห็ดเทศ ดอกคิง และหนอนตายหยาก เป็นวัตถุอันตราย ประเภทที่ ๑ และร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ผู้ใดก็ตามที่ผลิต นำเข้า หรือส่งออก เพื่อขายสมุนไพรดังกล่าว ต้องแจ้งล่วงหน้าต่อเจ้าพนักงานตามแบบฟอร์มที่กรมวิชาการเกษตร เป็นผู้กำหนด หากไม่ดำเนินการจะมีความผิด การออกกฎระเบียบตามกฎหมายดังกล่าว ทำให้เกษตรกรจำนวนมากได้รับผลกระทบเนื่องจากพืชสมุนไพรทั้ง ๑๓ ชนิด เป็นพืชที่เกษตรกรนำมาใช้ประโยชน์เพื่อเป็นสารควบคุมแมลงซึ่งไม่ก่อให้เกิดสารพิษตกค้าง อีกทั้งสามารถหาได้ในท้องถิ่น และมีราคาถูก นอกจากนั้นยังกระทบกับแพทย์พื้นบ้านและแพทย์แผนไทย จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ระเบียบการเสนอร่างประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวหรือไม่ หากมีนโยบาย ให้ยกเลิกจะดำเนินการได้เมื่อใด รวมทั้งประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวหรือไม่ หากมี นโยบายให้ยกเลิกจะดำเนินการได้เมื่อใด เพราะสมุนไพรทั้ง ๑๓ ชนิดเป็นทั้งยาและเครื่องปรุงอาหาร ที่สามารถรักษาโรคและบำรุงสุขภาพ จะขอให้มีการทบทวนโดยละเอียดเพื่อประโยชน์ของประเทศไทย และประชาชนจะได้หรือไม่ ประการใด ถ้ามีได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลจะเผยแพร่คุณสมบัติหรือประโยชน์ของสมุนไพรทั้ง ๑๓ ชนิด รวมทั้งสมุนไพรพื้นบ้านอื่น ๆ เพื่อให้ราษฎรสามารถนำความรู้มาพัฒนาแปรรูปเพื่อเป็นสินค้าสร้างรายได้ให้กับราษฎรและชุมชนหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลทราบหรือไม่ว่าประชาชนส่วนใหญ่ขอให้รัฐบาลพิจารณยกเลิกพระราชบัญญัติและกฎหมายว่าด้วยการห้ามในสิ่งที่ประชาชนใช้ประโยชน์จากพืชต่าง ๆ หากทราบแล้วขอให้รัฐบาลทำประชาพิจารณ์ก่อนที่จะมีการออกกฎหมายที่มีผลกระทบกับประชาชน ตามนโยบายของรัฐบาลที่ว่าความต้องการของประชาชนต้องมาก่อนเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ก่อนออกกฎหมายที่มีผลกระทบและผลเสียต่อประชาชนจะได้หรือไม่ ถ้ามีได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๘๒ ร.

ของ นายนิคม วรรณปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง ขอให้ยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ที่กำหนดให้พืชอาหารและสมุนไพร

๑๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตราย

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ขอให้ยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่กำหนดให้พืชอาหารและสมุนไพร ๑๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตรายของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ และข้อที่ ๓

รัฐบาลขอเรียนว่า ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญชี ข. แนบท้ายประกาศกำหนดให้ผลิตภัณฑ์จากชิ้นส่วนพืชซึ่งไม่ผ่านกรรมวิธีที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมีเฉพาะที่นำไปใช้ป้องกัน กำจัด ทำลาย ควบคุม แมลง วัชพืช โรคพืช ศัตรูพืช หรือควบคุมการเจริญเติบโตของพืช ได้แก่ สะเดา ตะไคร้หอม ขมิ้นชัน จิง ข่า ดาวเรือง สาบเสือ กากเมล็ดชา พริก ขึ้นฉ่าย ชุมเห็ดเทศ ดอกคิง และหนอนตายหยาก เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ทั้งนี้ โดยคุณสมบัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ซึ่งมีกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ โดยกรมวิชาการเกษตร มีนโยบายที่ชัดเจนในการลดการใช้สารเคมี และพิจารณาเห็นว่า การใช้สารธรรมชาติเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยลดการใช้สารเคมีได้ จากข้อมูลและผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรพบว่า สารธรรมชาติจากพืชมีความเป็นพิษน้อยไม่พบพิษตกค้างในผลิตผลทางการเกษตร อาหาร และสิ่งแวดล้อม จึงเสนอลดระดับการควบคุมผลิตภัณฑ์สารธรรมชาติที่มีลักษณะการผลิตโดยการนำมาตากแห้งแล้วนำมาสับ บดให้เป็นผง เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้ผู้ผลิตเพื่อจำหน่ายต้องแจ้งข้อมูลตามแบบฟอร์มของกรมวิชาการเกษตรเท่านั้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ต่ำสุดในการควบคุมวัตถุอันตราย และนับแต่ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังไม่ได้ออกประกาศเพื่อกำหนดคุณสมบัติพืช เป็นผลทำให้ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมยังไม่มีผลใช้บังคับในทางปฏิบัติ

การกำหนดให้พืชที่นำมาใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญชี ข. แนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๘ นั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อการผลิตพืชสมุนไพรที่เป็นตำรับยา อาหาร หรือวิสาหกิจชุมชนที่นำพืชสมุนไพรมาดัดแปลงเป็นยาสมุนไพร เนื่องจากประกาศดังกล่าวนี้ได้ควบคุมเฉพาะชิ้นส่วนพืชที่นำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เฉพาะกรณีผลิตเพื่อขายเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับการใช้พืชสมุนไพร ๑๓ ชนิด เพื่อการบริโภคในชีวิตประจำวัน การใช้เป็นยาสมุนไพร และการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรบางรายที่นำไปใช้ในไร่นาของตนเอง

แต่อย่างไรก็ดี การออกประกาศควบคุมผลิตภัณฑ์จากชิ้นส่วนพืช ๑๓ ชนิดตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ทำให้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพรและประชาชนทั่วไปเกิดความตื่นตระหนกและสับสนเกี่ยวกับความเป็นอันตรายของพืชดังกล่าว และยังมีการตีความและการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ ที่ผิดจากเจตนารมณ์ของประกาศ ทำให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปเกิดความสับสนและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับพืชสมุนไพรที่ใช้บริโภคในเรื่องความเป็นอันตรายหากมีการประกาศควบคุมชิ้นส่วนพืชซึ่งไม่ผ่านกรรมวิธีที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมีทั้ง ๑๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ กรมวิชาการเกษตร จึงได้มีหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอถอนประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญชี ข. แนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๘ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๕๑๓/๑๔๖๓ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมในฐานะประธานคณะกรรมการวัตถุอันตราย ขอถอนรายชื่อวัตถุอันตราย ตามบัญชี ข. แนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อเสนอคณะกรรมการวัตถุอันตรายพิจารณาถอนผลิตภัณฑ์จากชิ้นส่วนพืช ๑๓ ชนิด ได้แก่ สะเดา กากเมล็ดชา ข่า ขิง ขมิ้นชัน ตะไคร้หอม สدابเสือ ดาวเรือง พริก ขึ้นฉ่าย ชุมเห็ดเทศ ดอกคิง และหนอนตายหยาก จากการควบคุมเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการวัตถุอันตรายเพื่อให้มีผลใช้บังคับตามกฎหมายต่อไป

นอกจากนี้ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่วัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ (ที่ใช้ในการกำจัดศัตรูพืช) ในพืช ๑๓ ชนิด ได้แก่ สะเดา กากเมล็ดชา ข่า ขิง ขมิ้นชัน ตะไคร้หอม สدابเสือ ดาวเรือง พริก ขึ้นฉ่าย ชุมเห็ดเทศ ดอกคิง และหนอนตายหยาก เพื่อประชาชนได้ทราบคุณสมบัติของพืชดังกล่าวและใช้เป็นข้อมูลประกอบการรับแจ้งของเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนทั่วไป พร้อมทั้งสั่งการให้สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรร่วมกับฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สำนักงานเลขานุการกรม จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียทั้ง ๔ ภาคของประเทศไทย โดยว่าจ้างให้บริษัท ดิจิตอล มิเดีย โซลูชั่น จำกัด เป็นผู้จัดทำ